

Crossing borders!

De kracht van samen opleiden en
professionaliseren in netwerkstructuren

Congres Samen Opleiden
& Professionaliseren

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

30 mei
2018
Spant!

Crossing borders!

De kracht van samen opleiden en professionaliseren in netwerkstructuren

Vandaag verkennen wij met elkaar de meerwaarde van netwerkstructuren voor partnerschappen samen opleiden via internationale, landelijke en regionale perspectieven binnen én buiten het onderwijs. Hoe versterken wij de hoogwaardige, innovatieve leer- en werkomgevingen die uitdagen tot continue ontwikkeling voor het opleiden en professionaliseren van leraren? Welke wijze van samenwerken vraagt dit en wat zijn thema's die daarbij spelen?

Programma

12.00 – 13.00 uur	Inlooplunch
13.00 – 14.00 uur	Opening & keynote Robin van Galen
14.00 – 14.15 uur	Wissel
14.15 – 15.30 uur	RONDE 1. Keuze uit crossing border-talks / grensgesprekken / workshops
15.30 – 15.45 uur	Wissel
15.45 – 17.00 uur	RONDE 2. Keuze uit crossing border-talks / grensgesprekken / workshops
17.00 uur	Wrap-up & borrel met optreden

Keynote

Waarom samenwerken en netwerken goud waard is

Robin van Galen

Bondscoach Robin van Galen trainde drie jaar intensief met de Nederlandse waterpolodames. Het maken van keuzes, omgaan met tegenslagen, doorzettingsvermogen en ambitie zette het proces in gang dat in 2008 leidde tot Olympisch Goud! Robin staat in zijn verhaal stil bij het motiveren van het team en het grote belang van samenwerken en netwerken. Hij geeft prikkelende voorbeelden van hoe (soms verrassende) samenwerkingsverbanden, soms letterlijk over de grens, onontbeerlijk zijn bij het behalen van succes.

Waar gaan we vandaag naartoe?

Crossing borders!

	RONDE 1 14.15 - 15.30 uur						RONDE 2 15.45 - 17.00 uur					
	12.00	12.30	13.00	13.30	14.00	14.30	15.00	15.30	16.00	16.30	17.00	17.30
Foyer 1	INLOOPLUNCH + STANDS (staan in podium 3)		OPENING						STANDS		WRAP-UP & BORREL + STANDS (staan in podium 3)	
Podium 3												
Podium 1							1. Hoe we in Finland een inspirerende leeromgeving creëren voor leraren en studenten			8. Samenwerken aan samenwerken		
Podium voor de kunst							2. Lerend leven bij de Brainport Scholen			9. Werkveld en lerarenopleiding ... een krachtig team		
Podium 9							3. Een lerend netwerk als hefboom voor werkpleklers			10. Verhalen als boundary objecten		
Boardroom							4. Praktijk van samen opleiden in de lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs in Antwerpen			11. Theatersport		
Podium 10							5. Verdiepingsworkshop van Robin van Galen			12. Verdiepingsworkshop van Robin van Galen		
Podium 8							6. Interactief gesprek tussen en met bestuurders			13. Een taakgericht beroepsbeeld van de leraar		
Foyer 2							7. Grensgesprekken			14. Grensgesprekken		

Spant!

Boardroom

Foyer 2

Podium voor kunst

Podium 1

Foyer 1

Podium 3

Entree

Hal

Podium 10

Podium 9

Podium 8

Notities

[illegible]

Programma

Ronde 1. 14.15 – 15.30 uur

CROSSING BORDER-TALKS

1. Hoe we in Finland een inspirerende leeromgeving creëren voor leraren en studenten [VOERTAAL ENGELS]

Door: Mr. Vesa Valkila (principal Teacher Training School, University of Turku, Finland)
Zaal: Podium 1

Finland staat bekend om z'n onderwijs. Het is interessant om ook eens de blik op de opleiding tot leraar te richten. De zogeheten Teacher Training Schools zijn onderdeel van de universiteit. Vesa Valkila vertelt over de rol van de Teacher Training Schools binnen het Finse systeem en de intensieve samenwerking tussen de scholen, faculteit, universiteit en bestuur. Hij gaat verder in op het creëren van een inspirerende leeromgeving, waar studenten competenties leren die ze ook buiten de klas en later in hun beroepsleven nodig zullen hebben. Wat vraagt dit van leraren? En wat betekent dit voor hun opleiding en verdere professionalisering?

2. Lerend leven bij de Brainport Scholen

Door: Peter Cox (programmamanager Brainport Development)
Zaal: Podium voor kunst

De Brainport School is een vernieuwend onderwijsconcept voor po en vo in de Brainport-regio (Eindhoven en omgeving). In samenwerking met bedrijven in de regio wordt op unieke wijze invulling gegeven aan onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de snel veranderende wereld van vandaag en morgen. Onderwijs waarin een lerend leven centraal staat. Hierbij is het van essentieel belang dat de leraren zelf ook lerend leven en daarom worden zij binnen het leernetwerk Brainport Scholen op verschillende creatieve manieren gestimuleerd te blijven leren. Tijdens deze lezing gaat Peter Cox in

op enkele inspirerende voorbeelden: allemaal unieke maatwerktrajecten, in samenspraak met bedrijven en leraren tot stand gekomen.

3. Een lerend netwerk als hefboom voor werkplekleren (EduXL Partnerscholen VUB-EhB België)

Door: Dirk Dieltjens (Erasmushogeschool Brussel, EduXL), Anouk Vanherf (Erasmushogeschool Brussel, EduXL), Nathalie Breels (directie Basisschool De Vijvers Anderlecht), Anne-Marie De Roose (directie Basisschool Goede Lucht Anderlecht) en Heidi Depraetere (Vrije Universiteit Brussel, EduXL)
Zaal: Podium 9

In deze bijdrage presenteren de Erasmus-hogeschool en de Vrije Universiteit Brussel, vanuit een overkoepelend samenwerkingsverband tussen lerarenopleidingen, hoe (student-)leraren en lerarenopleiders de krachten bundelen om, vanuit een gelijkwaardige dialoog met basis- en secundaire scholen, een lerend netwerk te vormen in initiatieven zoals Project Authentieke Werkplekleertaken en Onderzoekende School?!

Twee basisscholen vertellen hoe ze met studenten aan de slag gaan met een authentieke werkplekleertaak rond meertaligheid op school en hoe dit ondersteund wordt door het kenniscentrum van de lerarenopleiding. In deze bijdrage ook een presentatie van een onderzoekende middelbare school, waar studenten samen met een schoolteam en bruggenbouwers een lerend netwerk creëren binnen een onderzoekcontext. Tot slot wordt belicht hoe lerende netwerken op school mogelijkheden creëren tot coaching en reflectie om succesvol te leren in en van de praktijk.

4. Praktijk van samen opleiden in de lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs in Antwerpen

Door: Jo van den Hauwe (opleidingshoofd lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs AP). Casus KdG: Eve Baert en Peggy Roumans (praktijkcoördinatoren). Casus AP: Lies Pycke (anker werkplekleren), Sam Pauwels (student), Ilse Legon (directeur stedelijke basisschool De Flora) en Stijn Vermeiren (schoolmentor stedelijke basisschool De Flora)
Zaal: Boardroom

Zowel de lerarenopleidingen van de Karel de Grote hogeschool (KdG) als die van de Artesis Plantijn hogeschool (AP) investeerden de voorbije jaren in vormen van 'samen opleiden' met basisscholen in de grootstedelijke context. Beide opleidingen presenteren een casus: welke voordelen biedt de gepresenteerde samenwerkingsvorm, hoe ervaren studenten en andere betrokkenen de meerwaarde van 'samen opleiden', hoe wordt de kwaliteit van de leeromgeving gegarandeerd en welke uitdagingen zien we?

WORKSHOPS

5. Verdiepingsworkshop van Robin van Galen

Door: Robin van Galen (bondscoach van het Nederlands Waterpolo mannenteam)
Zaal: Podium 10

Tijdens deze workshop onderzoeken de deelnemers samen met gouden waterpolocoach Robin van Galen middels MBTI hun persoonlijke kwaliteiten. Welke mix van kwaliteiten is er nodig om tot een succesvol team te komen? En om – zowel binnen als buiten de eigen opleidingsschool – constructief te kunnen samenwerken? Uiteraard is er tijdens deze sessie ook uitgebreid de kans om vragen te stellen aan Robin over teambuilding, omgaan met cultuurverschillen, samenwerken en netwerken.

6. Interactief gesprek tussen en met bestuurders

Door: Joep Stassen (dagvoorzitter)
Zaal: Podium 8

Op dit moment zijn de sectorraden PO, VO & MBO, VH en VSNU, met inhoudelijke betrokkenheid vanuit het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren en met OCV het toekomstperspectief op landelijk niveau verder aan het verkennen van het Samen Opleiden & Professionaliseren. Binnen Opleidingsscholen hebben lerarenopleidingen en scholen de afgelopen jaren al flinke stappen gezet, maar er zijn nog stappen nodig om in te spelen op toekomstige ontwikkelingen en behoeftes.

Een sneller veranderende samenleving vraagt om een leraar die zich blijft ontwikkelen en een flexibele arbeidsmarkt waarin doorstroom binnen en van en naar het onderwijs makkelijker is. Het oplopende lerarentekort vergroot deze behoefte. De leraar zal steeds meer zelf en met zijn team moeten en willen bepalen hoe hij zijn onderwijs vormgeeft en verbetert en welke ondersteuning hem hierbij helpt. Dit vraagt om opleidings- en professionaliseringstrajecten die aansluiten op de behoefte en het ritme van de leraar en zijn beroepspraktijk en die zich tegelijkertijd focussen op wat bewezen effectief en relevant is in het onderwijs. Naast een verschuiving van vaste curricula in opleidingen en cursussen naar persoonlijke trajecten met leeruitkomsten en informele vormen van leren, vraagt dit ook om meer vervlechting van theorie en praktijk in opleiding en andere ontwikkelingsactiviteiten. Dit kan alleen als lerarenopleidingen en scholen steeds meer gaan samenwerken zowel tijdens de initiële opleiding van de leraar als daarna.

Bestuurders van de verschillende sector-raden en de koepelorganisaties van lerarenopleidingen gaan hierover graag in gesprek met de deelnemers, dus met de werkpraktijk van het samen opleiden en professionaliseren.

- Anko van Hoepen (vicevoorzitter PO-Raad)
- Hein van Asseldonk (vicevoorzitter VO-raad)
- Frank van Hout (bestuurslid MBO Raad)
- Joke Snippe (voorzitter CvB Marnix Academie en lid stuurgroep VH)
- Jan Bogerd (voorzitter CvB en bestuurslid HU)
- Han van Krieken (rector Radboud Universiteit en bestuurslid bestuurslid VSNU)

7. GRENSGESPREKKEN

Aan de hand van een inspirerend praktijkvoorbeeld en bijbehorend dilemma voert u een oplossingsgericht gesprek dat draait om het delen van kennis en het bespreken van ingebrachte vragen. Per ronde neemt u deel aan twee gesprekstafels. Na 35 minuten is er een wissel. NB. Wij raden u aan om een extra keuze achter de hand te hebben voor het geval er geen plek aan de tafel van uw eerste keuze.

Zaal: Foyer 2

Tafel 1. Passend onderwijs en passend arrangeren

Door: Marlies Peters (beleidsmedewerker Steunpunt Passend Onderwijs VO) en Marianne den Otter (docent Master SEN 'Opleiden Onderzoeken Ontwikkelen', Fontys Opleidingen Speciale Onderwijszorg)

Binnen de Master Educational Needs heeft passend onderwijs bijgedragen aan het 'waarderen van diversiteit' en het werken aan optimale ontwikkelingskansen voor iedereen: leerlingen en leraren. Studenten ontwikkelen zich tot een generieke Master en bouwen aan expertise op relevante thema's voor hun praktijk. De bijdrage aan praktijkverbetering kan op velerlei thema's, zoals: begaafdheid, gedrag, leren, autisme, het jonge kind, taal, rekenen en begeleiden. Hierin is de samenwerking tussen werkveld en opleiding een grote uitdaging. Door het werken met beroepsproducten worden studenten geactiveerd om te werken aan kennisontwikkeling op thema's die relevant zijn voor de praktijk. Omgekeerd laat het zien wat alumni met de opleiding bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de praktijk. Een boeiend wisselspel.

Tafel 2. De kracht van samen opleiden en professionaliseren in de netwerkstructuur van het Partnerschap Opleiden in de School

Door: Claudia van Eggelen-Lammerding (deelprojectleider 'startende leerkracht' POS) en Marie-Louise van Lieshout (deelprojectleider 'startende leerkracht' en 'samen beoordelen' en projectleider 'terugkijken en samen vooruitkijken' POS)

In 2014 is het Partnerschap Opleiden in de School (POS) gestart met de ontwikkeling van een nieuwe strategische koers voor de startende leerkrachten en

hun begeleiders gericht op meer geflexibiliseerd en gepersonaliseerd onderwijs. Onderzocht werd welke kenmerken en praktijken er zijn die een ontwikkeling van starter tot een basisbekwame leerkracht en van begeleider tot een bekwame begeleider maken. In 2017 volgde de doorontwikkeling van het professionaliseringstraject van de leerkracht naar vakbekwaam en expert. De professionalisering is in overleg met P&O'ers van verschillende besturen, coaches, experts van de FHKE op gebied van Leren en Innoveren, opgezet en uitgevoerd.

Tafel 3. Terugdringen lerarentekort in mbo techniekonderwijs door ROC's in Kennispact MBO Brabant

Door: Bert van Leeuwen (projectleider Kennispact MBO Brabant)

Tien mbo instellingen in Brabant werken sinds 2016 samen in Kennispact MBO Brabant. Doel: versterken innovatie- en ontwikkelkracht mbo ten behoeve van de Brabantse economie. Naast curriculumvernieuwing, leven lang leren en educatie is een programmalijn ontworpen gericht op de human capital agenda. Belangrijk thema daarbij is het ontstane lerarentekort, het meest prangend in de technieksector. De aanpak bestaat onder meer uit: voeren van ronde tafel gesprekken met werkgevers in techniekbranches; formuleren van drie routes naar docentschap (hybride docent, circulaire carrière, pool van gastdocenten, inclusief opleidingsroutes); organiseren van informatie-bijeenkomsten met potentiële kandidaten en het bieden van verkenningmogelijkheden zoals rondleiding, meelopen en proefdraaien.

Tafel 4. Opleidingsschool en Werkplaats Onderwijsonderzoek een logisch netwerk in de regio

Door: Jolanda de Putter (programmaleider Marnix Academie), Mirjam Stroetinga (onderzoeker Marnix Academie) en Gertie Blaauwendraad (docent/ onderzoeker HU-Pabo)

Studenten leren praktijkonderzoek uit te voeren gekoppeld aan schoolontwikkeling. Participatie van de Marnix Academie aan de Werkplaats Onderwijsonderzoek Utrecht leidt tot een versterking van wat scholen/besturen en de opleiding aan ambities hebben om de lerende cultuur te versterken. De onderzoekende cultuur in de school wordt breed opgepakt, de student krijgt een plek in een onderzoeksteam op de

school samen met leerkrachtonderzoekers die vanuit de werkplaats worden ondersteund door een onderzoeker. Deelnemende universiteiten en hogescholen leveren een bijdrage aan het verder versterken van evidence informed handelen binnen de scholen. Het Marnix Innovatiecentrum versterkt beide ontwikkelingen door te werken met Research & Designteams, waar de onderzoeksvraag van de school uitgangspunt is om onderzoeksmatig te innoveren in heterogene teams.

Tafel 5. Hoofden, projectleiders, coördinatoren, directeuren van opleidingsscholen: wat zijn jouw professionaliseringsconcerns?

Door: Jantsje van der Wal en Sofie Eisenburger (klankbordgroep Platform Samen Opleiden & Professionaliseren)

Bij partnerschappen Samen Opleiden doet men veel aan professionalisering: daarbij staat vooral de professionalisering van werkplekbegeleiders, vakcoaches en schoolopleiders centraal. In dit gesprek gaat de aandacht specifiek uit naar de professionaliseringsbehoefte van coördinatoren van de partnerschappen; waar liggen hun concerns? Het gaat hierbij niet alleen om coördinatoren die nieuw zijn in hun rol, maar ook om coördinatoren die al meer ervaring hebben en verdere stappen willen zetten in hun ontwikkeling. Het draait tijdens het gesprek om het verhelderen van de concerns en behoeften die coördinatoren treffen bij de invulling van hun rol. Welke professionalisering kan daarin ondersteunen en hoe kunnen netwerken daarbij benut worden.

Tafel 6. Hybride opleidertraject en PDG

Door: Raldo in de Weij (docent-coach Entree, schoolopleider Mastertrajecten Scalda College voor Educatie Terneuzen)

In dit traject worden mensen uit de werkvelden van Zeeland geïnteresseerd voor een deeltijd-onderwijsrol in het mbo bij Scalda. Het bedrijfsleven wordt actief benaderd om te werven onder het eigen personeel. In een intakegesprek worden de ambities van de deelnemers in kaart gebracht. Dit kan variëren van een incidenteel gastdocentschap tot een deeltijd betrekking of inzet als docent, instructeur of praktijkdocent. Tijdens een oriëntatieperiode van max. 6 weken bekijken de 'instromers' de onderwijspraktijk en vinden er verschillende intervisiemomenten

plaats. In onderling overleg wordt vervolgens een (modulair) opleidingstraject op maat bepaald.

Tafel 7. Van bedrijfsleven naar onderwijs

Door: Cor van Dam (senior adviseur arbeidsmarktvoorstukken Voion) en Fleur Veringa (projectmedewerker VO-raad)

Met Shell zijn afspraken gemaakt om de werknemers die uit moeten stromen een zorgvuldig samengesteld traject aan te bieden om versneld bevoegd voor de klas te staan. Het is een informatiebijeenkomst, meeloopdagen (op vo-scholen en bij de universitaire lerarenopleiding) en een introductiecursus en vacaturemogelijkheden aangeboden. Door persoonlijk advies en maatwerkafspraken met de universitaire lerarenopleidingen is een zo zorgvuldig en toegankelijk mogelijk traject opgesteld. Op dit moment worden in verschillende regio's in het land afspraken gemaakt tussen grote bedrijven, schoolbesturen, lerarenopleidingen en overkoepelende organisaties. Het Shell-traject dient in dit geval als testcase en voorbeeld voor het maken van afspraken.

Tafel 8. Platform Startklaar! – partners in de regio helpen en inspireren elkaar

Door: Natalie van der Veen (projectleider StartKlaar!) en Sanne van der Linden (projectleider Samen Opleiden Hogeschool Leiden)

Het platform Startklaar! is opgericht in nauwe samenwerking met een aantal schoolbesturen en de hogeschool Leiden. Dit platform is bijzonder omdat de handen ineen zijn geslagen en expertise gebundeld is, om zo een zo optimaal mogelijke begeleiding aan de startende leraar te bieden. Binnen StartKlaar! worden activiteiten georganiseerd (zoals ontwerpateliers en trainingen) en producten ontwikkeld rond het thema Inductie binnen Samen Opleiden.

8. Samen werken aan samenwerken

Door: Ferry Koster (bijzonder hoogleraar innovatieve samenwerking, TIAS School for Business and Society, UHD Arbeid, Organisatie en Management, Erasmus Universiteit Rotterdam)
Zaal: Podium 1

Welke factoren dragen bij aan samenwerking? Waar dient rekening mee gehouden te worden? Op welke wijze is samenwerking te bevorderen? Deze vragen staan centraal in deze lezing. Uitgangspunt is dat we enerzijds zien dat samenwerking belangrijk is, terwijl de voorwaarden voor samenwerking van tijd tot tijd worden ondermijnd. Denk bijvoorbeeld aan de opkomst van autonomie, empowerment, flexibilisering en professionalisering. Aan de hand van onderzoeksresultaten en praktische voorbeelden wordt ingegaan op een aantal dilemma's en mogelijke oplossing voor samenwerkingsproblemen.

9. Werkveld en lerarenopleiding ... een krachtig team

Door: Ria Rombouts (praktijkcoördinator Karel de Grote Hogeschool) en Lieve Oosterlinck (praktijkcoördinator Arteveldehogeschool)
Zaal: Podium voor kunst

Welke positie nemen 'stagescholen' en 'stagepartners' in België in, binnen de lerarenopleiding? Zijn het louter leveranciers van stageplaatsen of krijgen ze ook andere rollen toebedeeld? Hoe zorgen we ervoor dat werkveld én lerarenopleiding zich SAMEN verantwoordelijk voelen voor de vorming van de leraren-van-de-toekomst? Hoe kunnen ze elkaars expertise ten volle benutten? ... Met deze cruciale vragen worstelen heel wat Vlaamse lerarenopleidingen.

Vanuit de Arteveldehogeschool en de Karel de Grote Hogeschool, twee lerarenopleidingen bachelor in het secundair onderwijs, wordt u meegenomen in de manier waarop er het werkveld wordt samengewerkt. Enkele projecten en initiatieven worden ter inspiratie voorgesteld.

10. Verhalen als boundary objecten: verdiepen van het leren van lerarenopleiders in partnerschappen samen opleiden [VOERTAAL ENGELS]

Door: Miranda Timmermans (Avans Hogeschool) en Elizabeth White (Universiteit van Hertfordshire)
Zaal: Podium 9

Samen Opleiden en Professionaliseren vraagt om netwerken, met en van elkaar leren en dus een voortdurende professionalisering. De vraag is hoe we het leren van lerarenopleiders in en over grenzen én partnerschappen heen kunnen ondersteunen. Deze lezing start met een korte schets van Samen Opleiden in Engeland en Nederland. Daarna gaan de deelnemers aan de slag met een aantal échte verhalen, uitdagingen en dilemma's van lerarenopleiders uit Engeland en Nederland. Via verschillende actieve werkvormen wordt er onderzocht wat die verhalen voor de eigen praktijk en het eigen leren betekenen. Daarbij worden de grenzen gebruikt tussen school en instituut, tussen schoolopleider en instituutopleider en tussen Engeland en Nederland. Wat kunnen we van elkaar leren?

WORKSHOPS

11. Theatersport

Door: Jesse, Donny en Koen (studenten van PACT+ ROC van Amsterdam)
Zaal: Boardroom

PACT+, onderdeel van het ROC van Amsterdam, is een uniek collectief van artistieke opleidingen in Nederland. Drie studenten van de Artiestenopleiding Theater verzorgen een workshop Theatersport die gebaseerd is op hoe ze zelf les krijgen en opgeleid worden tot artiest. Theatersport is improvisatie & interactief. In de workshop leren de deelnemers aan de hand van spel oefeningen hoe je op een andere manier, in een korte tijd, al associërend toewerkt naar een oplossing van een probleem.

12. Verdiepingsworkshop van Robin van Galen

Door: Robin van Galen (bondscoach van het Nederlands Waterpolo mannenteam)
Zaal: Podium 10

Tijdens deze workshop onderzoeken de deelnemers samen met gouden waterpolocoach Robin van Galen middels MBTI hun persoonlijke kwaliteiten. Welke mix van kwaliteiten is er nodig om tot een succesvol team te komen? En om – zowel binnen als buiten de eigen opleidingsschool – constructief te kunnen samenwerken? Uiteraard is er tijdens deze sessie ook uitgebreid de kans om vragen te stellen aan Robin over teambuilding, omgaan met cultuurverschillen, samenwerken en netwerken.

13. Een taakgericht beroepsbeeld van de leraar

Door: Lotte Henrichs (onderzoeker/ adviseur Onderwijsadvies & Training, Universiteit Utrecht) en Maarten Lamé (beleidsadviseur PO-Raad)
Zaal: Podium 8

In de wetenschappelijke literatuur over expertise van leerkrachten is een transitie gaande van competentiegericht beschrijvingen naar taakgericht beschrijvingen van expertise. De denktank beroepskwaliteit van de PO-Raad wil een impuls geven aan de ontwikkeling van een beroepsbeeld van de leraar en heeft onderzoekers van de Universiteit Utrecht (afdeling Educatie) gevraagd leerkracht-expertise in het PO nader te omschrijven aan de hand van Entrustable Professional Activities (EPA's). Na een korte theoretische introductie, verkennen deelnemers in deze workshop met elkaar hoe leerkracht-expertise beschreven kan worden in termen van representatieve taken. Wat zijn essentiële taken van een leraar? En wanneer vertrouw je iemand toe een taak zelfstandig uit te voeren? Een nieuwe blik op expertise beschrijving.

14. GRENSGESPREKKEN

Aan de hand van een inspirerend praktijkvoorbeeld en bijbehorend dilemma voert u een oplossingsgericht gesprek dat draait om het delen van kennis en het bespreken van ingebrachte vragen. Per ronde neemt u deel aan twee gesprekstafels. Na 35 minuten is er een wissel. NB. Wij raden u aan om een extra keuze achter de hand te hebben voor het geval er geen plek aan de tafel van uw eerste keuze.

Zaal: Foyer 2

Tafel 1. De rol van het Speciaal Onderwijs bij een leven lang leren voor Passend Onderwijs

Door: Martine Derks (programmaleider Samen Opleiden HAN) en Esther Keun (gedragsspecialist en LC-leerkracht binnen Entrea Onderwijs)

Vier besturen voor Speciaal Onderwijs in de regio van de HAN Pabo voelen zich medeverantwoordelijk voor het opleiden van studenten en de professionalisering van (startende) leraren werkzaam binnen het primair en speciaal onderwijs. Zij werken op verschillende manieren samen binnen het concept Samen Opleiden en Professionaliseren, zoals 1. Ontwikkeling samenwerkingsactiviteiten binnen het major, minor en masterprogramma; 2. Inspanning om specifieke opleidingscontexten aan te wijzen waarin voldoende geprofessionaliseerd personeel studenten vanuit een gezamenlijk beroepsbeeld op kan leiden; 3. Informeren van studieloopbaanbegeleiders en schoolopleiders binnen het PO over het opleidingspotentieel binnen de besturen om zo studenten beter toe te rusten voor passend onderwijs.

Tafel 2. Hoe we in Finland een inspirerende leeromgeving creëren voor leraren en studenten [VOERTAAL ENGELS]

Door: Mr. Vesa Valkila (principal Teacher Training School, University of Turku, Finland) en André Nijssen (algemeen directeur GEEAT)

Finland staat bekend om z'n onderwijs. Het is interessant om ook eens de blik op de opleiding tot leraar te richten. De zogeheten Teacher Training Schools zijn onderdeel van de universiteit en werken binnen het Finse systeem intensief samen met de scholen, faculteit, universiteit en bestuur. Zij creëren een inspirerende leeromgeving, waar studenten

competenties leren die ze ook buiten de klas en later in hun beroepsleven nodig zullen hebben.

Tafel 3. DUO-stages

Door: Mariëlle Theunissen (lector Samen opleiden Hogeschool Rotterdam) en Marja Poulussen (hoofd docent Hogeschool Rotterdam)

De tweede graads lerarenopleiding van Hogeschool Rotterdam plaatst in 2018-2019 alle eerstejaars studenten in duo's bij hun stage op een opleidingsschool. Momenteel wordt een exploratief onderzoek uitgevoerd onder een klein aantal duo's en hun opleiders die hier ervaring mee opdoen. Uit het onderzoek komen zowel voordelen (studenten leren van en ondersteunen elkaar en voelen zich veilig) als nadelen (meeliftgedrag, niet 'the real experience' en tijdrovend voor begeleiders) naar voren. Verder blijkt dat het aantal verschillende modellen van co-teaching dat wordt ingezet bij duo-stages, beperkt is en dat bij de begeleiders behoefte aan training bestaat om duo-stages goed te leren begeleiden.

Tafel 4. Verbinden van hoogopgeleid talent aan het mbo-onderwijs

Door: Dominique Warmerdam (accountmanager mbo Studelta) en Marie-Louise Doek (projectleider mbo-traineeship Studelta)

Binnen het mbo-traineeship Talent voor de Klas, worden universitair afgestudeerde psychologen en pedagogen bijgeschoold tot bevoegd docent specifiek gericht op de entreeopleiding en niveau 2. Pioniers staan drie dagen voor de klas, volgen een PDG, een persoonlijk Leiderschapstraject en een Wederzijds Ontwikkeltraject (WOT). Zo kan de mbo-instelling direct profiteren van de expertise van de academische vaardigheden van het talent. Als je vraagt wat generatie Y belangrijk vindt in hun werk, krijg je bijna altijd het antwoord: ontwikkeling. Maar hoe zorg je ervoor dat hoogopgeleid talent uitgedaagd wordt en blijft? En wat voor mogelijkheden zijn daarvoor binnen het mbo?

Tafel 5. Lerende Leraren: een professionaliseringsplatform voor (aspirant) leraren, lerarenopleiders en onderzoekers

Door: Edmee Suasso (programmaleider - instituut - Opleiden in de School, Saxion Enschede Kennisnetwerk Twente) en Hester Langkamp (programmaleider - werkveld - Opleiden in de School, Stichting Marcant-BSV, Borne, Kennisnetwerk Twente)

Opdracht van het kennisnetwerk is het actueel houden van essentiële kennis en het ontwikkelen van leermiddelen voor leraren en opleiders. De uitwisseling van kennis en de verbinding van theorie en praktijk krijgt op deze manier optimaal vorm. Kennis voor en van de praktijk wordt verenigd, zowel in het product als in de samenstelling van de ontwerpgroepen. Deze groepen richten zich op het optimaliseren van gedeelde verantwoordelijkheid voor het leren van (aspirant) leraren op cruciale momenten in hun professionele leven. Kern van het Partnerschap is gezamenlijke kennis voor, van en in het beroep in dienst van de hele beroepskolom.

Tafel 6. Samenwerken omwille van kwaliteit en niet vanuit noodzaak

Door: Gert van den Ham (programmaleider De Rode Loper)

In Den Haag e.o. werken 41 vo-scholen onder de noemer De Rode Loper samen om het kwantitatieve en kwalitatieve lerarentekort terug te dringen. Steeds meer wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan het terugdringen van onder- en onbevoegdheid én aan de (verdere) professionalisering van docenten. Deze gezamenlijke professionalisering wordt niet aanbodgericht ('top down') maar vraaggericht ('bottom up') ingevuld. De docent is zelf aan zet: regisseur van eigen ontwikkeling en loopbaan. Professionalisering (óók voor schoolleiders) met elkaar oppakken, geeft niet alleen volop de gelegenheid om samen met collega's van buiten de eigen school kennis te vergaren, maar vooral ook om (praktijk)kennis en ervaring met hen te delen.

Tafel 7. Samen professionaliseren in het Gelders mbo

Door: Loes Nobbe (programmamanager Samenwerkingsverbanden Instituut voor Leraar en School Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en Margriet Overmeyer (projectleider samenwerkingsverband Gelderse mbo's en Han-lls)

Samenwerking op stoom: de Gelderse mbo's en de HAN werken samen aan professionalisering van (toekomstige) mbo-docenten. Er zijn verschillende professionaliseringsactiviteiten op en tussen de scholen. In designteams gaan onderwijsinnovatie en professionalisering hand in hand. Docenten en onderzoekers werken in designteams samen aan een onderwijsvraagstuk. Bij Beroepsgerichte Didactiek gaat het dan om de vraag: hoe ontwikkel je onderwijs dat aansluit op de snelle veranderingen in het werkveld en samenleving? Voor ICT gaat het om vraagstukken rondom het inzetten en gebruiken van ICT met als doel recht te doen aan verschillen tussen leerlingen. De methode van Design thinking geeft hierbij houvast.

Tafel 8. Regionale samenwerking rondom Partnerschappen Samen Opleiden

Door: Wouter Schenke (onderzoeker Kohnstamm Instituut) en Henk Zijlstra (voorzitter stuurgroep AOS HUM)

In het onderzoek van het Kohnstamm Instituut naar regionale samenwerking rondom opleidingsscholen is gebleken dat opleidingsscholen prioriteit leggen bij het versterken van samenwerking met de partners binnen de opleidingsschool. Actief kennis delen met en scholing aanbieden aan scholen in de regio die geen deel uitmaken van het partnerschap, krijgt minder aandacht. Academische Opleidingsschool Het Utrechts Model is een uitzondering en kent naast de intensieve samenwerking binnen het partnerschap, een actieve samenwerking met zo'n 100 scholen met het Keurmerk Utrechts Model. Ook is er het Regionaal netwerk opleidingsscholen Midden Nederland opgericht; een belangrijk platform voor samenwerking in de regio bij het opleiden van leraren.

Informatiestands

Breng vooral een bezoekje aan onze stands in zaal Podium 3 tijdens de lunch, pauzes en borrel!

www.platformsamenopleiden.nl

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren
is een initiatief van de PO-Raad, VO-raad en de
lerarenopleidingen.

